

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
Afdeling openbaarheid van bestuur
Koning Albert II laan 15, bus 207
1210 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2025/103

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Bevoegdheid beroepsinstantie

Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 6.

Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie.

Voorafgaande procedure

Op 10 maart 2025 diende ■■■ (hierna: verzoeker), een verzoek in bij de gemeente Brasschaat om een afschrift te verlenen van de dading gesloten in het geschil m.b.t. de vergunningsaanvraag voor het bouwen van de woningen te ■■■.

Per mail van 27 maart 2025 werd het verzoek geweigerd.

Bij mail d.d. 27 maart 2025 diende verzoeker beroep in bij de beroepsinstantie tegen voormelde weigeringsbeslissing van de gemeente Brasschaat. Dit beroep werd geregistreerd op 27 maart 2025.

Ontvankelijkheid van het beroep

Het oorspronkelijke verzoek dateert van 10 maart 2025.

De in beroep aangevochten beslissing van de gemeente Brasschaat van 27 maart 2025 maakt melding van de beroepsmogelijkheden en -modaliteiten, zoals voorgeschreven in artikel II.43, §1, derde lid van het Bestuursdecreet.

Het op 27 maart 2025 ingestelde beroep is tijdig ingediend en is **ontvankelijk**.

Gegrondeid van het beroep

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten.

De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1. Bestreden beslissing

Bij mail van 27 maart 2025 weigerde de gemeente Brasschaat het openbaarheidsverzoek in te willigen als volgt :

"In goede orde ontvingen wij onderstaande aanvraag tot openbaarmaking van de dading die werd afgesloten in het kader van een geschil met betrekking tot een vergunningsaanvraag voor het bouwen van eengezinswoningen te [REDACTED].

Na overweging moeten wij echter meedelen niet te kunnen ingaan op dit verzoek.

Overeenkomstig artikel II.34, 2° Bestuursdecreet dient een verzoek tot openbaarmaking te worden afgewezen als de openbaarmaking afbreuk doet aan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, tenzij de betrokken persoon met de openbaarmaking instemt.

De gemeente is geen partij in de dading en zonder toestemming van de contractspartijen, kunnen wij geen gegevens kenbaar maken die afbreuk zouden doen aan de persoonlijke levenssfeer. Ook gedeeltelijke openbaarmaking door het onleesbaar maken van persoonsgegevens kan niet overwogen worden, daar aan de hand van de inhoud van de dading de contractspartijen duidelijk geïdentificeerd kunnen worden. Het feit dat arresten van de Raad voor Vergunningsbetwistingen openbaar worden gemaakt, doet geen afbreuk aan te respecteren privacywetgeving.

Daarnaast kan een verzoek tot openbaarmaking overeenkomstig artikel II.35, 1° en 3° Bestuursdecreet eveneens worden afgewezen als het belang van openbaarheid niet opweegt tegen:

- een economisch, financieel of commercieel belang van een overheidsinstantie;*
- het vertrouwelijke karakter van commerciële en industriële informatie, als die informatie beschermd wordt om een gelegitimeerd economisch belang te vrijwaren, tenzij degene van wie de informatie afkomstig is met de openbaarheid instemt;*

Hoewel de administratieve procedures in het kader van de vergunningsaanvraag werden afgesloten, zijn nog altijd burgerlijke procedures mogelijk.

Bekendmaking van de dading leidt mogelijks tot nieuwe of bijkomende aanspraken van contractspartijen of derden. Daarenboven wordt door bekendmaking mogelijks de economische en commerciële beleidsmargin van Arro (nu Woonhaven) aangetast. Derden zullen immers weten welke maatregelen overwogen kunnen worden in een gelijkaardige procedure of onderhandelingen.

In het kader van de te maken belangenafweging wegen deze economische en commerciële belangen eens te meer door, daar de gemeente zelf geen betrokken partij is bij de dading waarvan openbaarmaking wordt verzocht.

Daarenboven werd in deze dading een uitdrukkelijke vertrouwelijkheidsclausule opgenomen.”

2. Inhoud van het beroepschrift

Verzoeker tekent beroep aan tegen de voormelde weigeringsbeslissing van de gemeente Brasschaat en wenst alsnog een geanonimiseerd afschrift van de gevraagde dading te ontvangen. Beroeper brengt volgende argumenten aan :

“1. De gemeente Brasschaat beroept zich op artikel 11.34, 2° van het Bestuursdecreet om openbaarmaking te weigeren, stellende dat hierdoor de privacy van de betrokken partij zou worden geschaad.

Ik meen dat hierbij het volgende in overweging dient te worden genomen:

- *Zowel de identiteit van de betrokkene als het bestaan van de dading zijn reeds ontegensprekelijk af te leiden uit openbare rechtspraak, met name uit de beslissing van de Raad voor Vergunningsbetwistingen (RVVB), gepubliceerd op: https://www.dbr.be/sites/default/files/2021-08/RVVB.A.2021.1023_0.pdf.*
- *Er bestaat mijns inziens geen beletsel om de dading openbaar te maken, mits deze geanonimiseerd wordt en alle persoonsgegevens worden verwijderd.*

2. Daarnaast beroept de gemeente zich op artikel 11.35, 1° en 3° van het Bestuursdecreet.

Gelet op het feit dat een particuliere partij in het kader van deze dading mogelijk een aanzienlijke som ontvangt die initieel bestemd was voor sociale woningbouw, dient het algemeen belang bij transparantie hier zwaar te wegen. De argumentatie van de gemeente, dat openbaarmaking mogelijk zou kunnen leiden tot nieuwe of bijkomende aanspraken door contractspartijen of derden, berust mijns inziens op loutere speculatie en kan niet als zwaarwegend belang gelden.

Om bovenstaande redenen verzoek ik u om de beslissing van de gemeente Brasschaat te herzien en de gevraagde documenten, mits anonimisering, openbaar te maken.

Daarnaast voeg ik ook nog (ter informatieve titel), mijn gesprekken met Woonhaven toe. Ik had hen eerder via een openbaarheidsprocedure gevraagd om de inhoud van de dading. Mijn vraag tot wijziging van de vraag werd tot dusver niet behandeld.”

3. Standpunt van de beroepsinstantie

Om met kennis van zaken over het beroep te kunnen oordelen, heeft de beroepsinstantie contact opgenomen met de gemeente Brasschaat om wat toelichting te geven bij dit openbaarheidsverzoek.

Op 31 maart 2025 bezorgde de gemeente Brasschaat een afschrift van de niet ondertekende versie van de dading en handhaaft hierbij haar standpunt zoals uiteengezet in de weigeringsbeslissing aan verzoeker.

Vooreerst merkt de beroepsinstantie op dat wat de ingeroepen vertrouwelijkheidsclausule in de dadingovereenkomst betreft een dergelijke clausule nooit boven het grondwettelijk en decretaal geregeld recht op openbaarheid kan gaan. Instanties onderworpen aan de regelgeving inzake openbaarheid van bestuursdocumenten, kunnen zich hieraan niet onttrekken door geheimhoudings- of vertrouwelijkheidsclausules op te nemen in door hen afgesloten overeenkomsten.

Er moet dus enkel nagegaan worden of het opgevraagde document geheel of gedeeltelijk valt onder één van de uitzonderingsgronden van het Bestuursdecreet, of een andere wettelijke uitzondering.

De gemeente Brasschaat -die zelf geen partij is in de opgevraagde dading- baseert haar weigering onder meer op de uitzonderingsgrond van het artikel II. 35, 1° Bestuursdecreet dat stelt dat een aanvraag tot openbaarmaking wordt afgewezen als het bestuur van oordeel is dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van “een economisch, financieel of commercieel belang van de overheidsinstanties”. Volgens de parlementaire voorbereiding beschermt dit artikel de economische, financiële en commerciële belangen van *alle* bestuursinstanties “tegen het risico van speculatieve daden die voorkennis van informatie kan meebrengen” (Ontwerp van Bestuursdecreet, *Parl.St.* VI.Parl 2017-18 ,nr. 1656/1, 61). Hoewel de gemeente Brasschaat zelf geen betrokken partij is in de afgesloten dading, wenst zij de toekomstige onderhandelingspositie van de Woonhaven Antwerpen in gelijkaardige overeenkomsten te vrijwaren, zodat alle informatie die dit in het gedrang kan brengen dan ook niet openbaar mag worden gemaakt.

Woonhaven Antwerpen is een sociale woonmaatschappij die mensen ondersteunt en begeleidt naar een betaalbare, kwaliteitsvolle woning en daarvoor werkt zij jaarlijks aan verschillende kleine en grote werven waarin nieuwe bouwprojecten worden gerealiseerd. De hedendaagse realiteit en de door verzoeker gemaakte Pano-reportage “De kracht van de klacht” dd. 16 april 2025 tonen aan dat het realiseren van dergelijke bouwprojecten anno 2025 een juridisch steekspel is geworden waarbij bouwfirma’s zich genooddaakt zien om met omwonende bezwaarindieners dadingen af te sluiten om hun projecten te kunnen realiseren. De beroepsinstantie is dan ook van oordeel dat de inhoud uit een reeds afgesloten dading geheim moet worden gehouden om zo de toekomstige onderhandelingspositie van Woonhaven Antwerpen in gelijkaardige situaties waarbij dadingen mogelijks worden afgesloten niet te hypothekeren.

De bescherming van deze belangen tegen openbaarmaking is net de bestaansreden van artikel II.35, 1° van het Bestuursdecreet. De belangenafweging waartoe dit artikel, zoals elke relatieve uitzonderingsgrond, verplicht, leidt niet tot een oordeel in het voordeel van de verzoeker. In casu is er naar oordeel van de Beroepsinstantie geen openbaar belang, zoals geduid in de parlementaire voorbereiding bij het Bestuursdecreet, gemoeid met de openbaarmaking van de door verzoeker opgevraagde dading. In de memorie van toelichting bij voormeld decreetartikel wordt in verband met de belangenafweging aangegeven dat de uitzonderingen alleen worden ingeroepen als het belang van de openbaarheid niet primeert. Daarmee wordt bedoeld: een met de openbaarmaking gediend openbaar belang. Deze bepaling betekent dus niet dat de private belangen van de aanvrager (het bekomen van informatie ter voorbereiding van een televisiereportage) moeten afgewogen worden tegenover de belangen die met de uitzonderingen beschermd worden. Het gaat om het belang van de gemeenschap: de openbare orde, de veiligheid van de bevolking, grote maatschappelijke issues, globale bescherming van het leefmilieu enzovoort...” (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1656/1, 56). In voorliggend geval dient de bescherming van het economisch, commercieel en financieel belang van Woonhaven Antwerpen geacht te worden te primeren. De openbaarmaking ten koste van het beschermde belang mag enkel maar worden bevolen als daarmee het algemeen belang gediend wordt. De beroepsinstantie kan de stelling van beroeper : *“De argumentatie van de gemeente, dat openbaarmaking mogelijk zou kunnen leiden tot nieuwe of bijkomende aanspraken door contractspartijen of derden, berust mijns inziens op loutere speculatie en kan niet als zwaarwegend belang gelden”* dan ook helemaal niet volgen. Integendeel, zoals de inmiddels uitgezonden Pano-reportage heeft duidelijk gemaakt, is deze vrees allesbehalve *“loutere speculatie”*, doch helaas een zeer gangbare praktijk geworden.

Op grond van voorgaande overwegingen weegt het belang van de openbaarheid niet op tegen de financiële belangen van Woonhaven Antwerpen. De kennisname van de inhoud van de afgesloten dadingsovereenkomst brengt de onderhandelingspositie van Woonhaven Antwerpen bij toekomstige onderhandelingen binnen de realisatie van hun projecten in het gedrang, en heeft bijgevolg rechtstreeks een impact op haar financiële belangen.

De beroepsinstantie is op grond van wat hiervoor werd uiteengezet, dan ook van oordeel dat de inhoud van deze dading niet openbaar kan gemaakt worden in toepassing van artikel II.35, 1° van het Bestuursdecreet.

Het Bestuursdecreet voorziet tenslotte ook in een eventuele gedeeltelijke openbaarmaking van bestuursdocumenten (artikel II. 45, §2 van het Bestuursdecreet), indien het mogelijk is om de informatie die niet mag openbaar gemaakt worden, te scheiden van de andere informatie. De beroepsinstantie heeft kunnen vaststellen dat dit in casu onmogelijk is.

Gelet op wat hiervoor werd uiteengezet, is de beroepsinstantie van oordeel dat het ingestelde beroep als **ongegrond** moet worden beschouwd

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift van ■■■ d.d. 27 maart 2025 tegen de weigeringsbeslissing van de gemeente Brasschaat van 27 maart 2025 wordt als ontvankelijk doch ongegrond beschouwd.

Brussel, 7 mei 2025

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter